

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Magyarországon és csütörtökön
Elszámoltatási ár: Az Oltónyi Ipari Munkások Egyleténél 7 frt
A szentesi városi bizottságánál 5 frt
A szentesi városi bizottságánál 5 frt
A szentesi városi bizottságánál 5 frt

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseiket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Az Országos Iparegyesület.

Örvenhetedik évi működéséről szólt a május 14-iki közgyűlésen az Országos Ipartestület s ez alkalommal időszerűvé teszi, hogy ezzel a legnagyobb magyar közgazdasági korporációval, melynek tevékenységét megfigyeltük, bővebben foglalkozzunk.

Aki érdeklődik a hazai közgazdaság napról-napra való életének egyes mozzanatai iránt s látja azt a serény munkát, amelyet az egyesület százkezdő vezetősége ipari életünk egész vonalán s minden ágában kifejt, az tisztában van azzal, hogy életének és sikerének nem a kezdőpontján áll most az Országos Iparegyesület. Nem mint hogyha ezelőtt s mindeddig nem töltötte volna be hivatását ez a múltjával méltán dicsekvő testület, hanem azért, mert a korral, idővel s a viszonyokkal talán sohasem volt olyan szoros és szerves kapcsolatban, mint épp mostanában. Az Iparegyesület vezetősége ama kevesek közé tartozik, akik kellő időben vették észre a viszonyok változásával együtt a feladat elérésére való igényekben és szükségletekben is beállott fordulatot s ama még kevesebbek közé, akik e fordulathoz sikerrel alkalmazkodni is tudtak. Az Iparegyesület tevékenysége annak idején főként a gitációra irányult s ezen a téren nem csekély sikereket jegyezhetett is fel az egyesület története. Volt idő, amikor az egyesületnek valóságos hittérítést kellett csinálni, ellenében azoknak, akik Magyarországon közgazdaságban nem akartak elismerni egyéb tényezőzt az agrikultúránál s következőképpen az ipar megteremtését feleslegesnek hangoztatták. Amde ez a korszak elmúlt s immár az ország minden gondolkodó polgárának vérében van az a tudat, hogy Magyarország gazdasági jövőjének az ipar elengedhetlen feltétele. Az ekként változott helyzet új feladat útjára állította az Országos Iparegyesületet; az agitációs munka helyét a szorosabb értelemben vett iparfejlesztési tevékenység szükségessége foglalta el.

Az időknek s a viszonyoknak ilyen fordulata nem egy hasonló tényezőt alapjában rendített volna meg; az Országos Iparegyesületnél azonban épp ellenkezőleg történt: az új időkből új erőt merített s ezt az új erőt levezette létének, szervezetének alapjára. A régi iránynak feltétlen tisztelete mellett, sőt a régi irány tanul-

ságait okosan felhasználva, alkalmazva: az Országos Iparegyesület mostanság olyan tevékenységet fejt ki, amelyhez hasonlót sem irányára sem mennyiségére nézve egyetlen ilyesféle intézménynél sem találunk az országban.

Az a példaszertű munkaképző és munkabírási, mely az Országos Iparegyesületben ezidőszertű vezet, kiterjeszti figyelmét a közéletnek minden nyilvánulására, mely valamelyes összefüggésben van a magyar iparral, sőt a gazdasági magán-élet momentumai előtt sem zárkózik el ott, ahol ezek kihatással vannak az ipari közérdekre. Felöleli mindazt, ami a hazai ipar összességét avagy bármely iparágát érinti, befolyásolja, akadályozza, segíti, hátráltathatja, előbbreviheti; ezen a téren nincsen kérdés, nincsen munka, mely nagy volna ahhoz, hogy visszaradjon tőle. Szeretettel s odaadással, erélyességgel s pártatlansággal lép fel az Iparegyesület mindannyiszor, a mikor a magyar ipar bármilyen vagy bármekkora érdekéről van szó s hogy mindezt azzal a feltétlen g y a k o r l a t i a s s á g g a l csinálja, mely éppen az új rezsime legjellemzőbb sajátossága, — úgy látszik, ebben van sikerének a kulcsa. Hogy mennyi mindenre kiterjed ez a sikeres tevékenység, s mennyire nem kerül el az Iparegyesület figyelmét semmi sem, legjobban tanúsítja az a jelentés, mely az egyesület legutóbbi évi működéséről beszámol, mindent rövid szavakkal tárgyalva s együtt mégis testes füzetet adva. Ebben a füzetben iparunk 1898. évi történetének összes adatai benne vannak, mert az Iparegyesület munkája a szó szoros értelmében mindent felölelt ezen a téren. Kezdve az iparoktatáson s a múzeumok és kiállítások ügyén, az ipartörvény ügyeit éppúgy, mint a betegsegélyező-pénztárak dolgát napirendre hozták az Iparegyesületben, keresztülvittek az iparosok adóügyének méltányos megoldását, képviselték a legkülönbözőbb iparágak érdekeit a legkülönbözőbb esetekben, számos intézkedést az iparpártolás terén, valamint az ipari szövetkezetek ügyében s végül megindították azt a két nagy akciót, mely az elmúlt évben nemcsak az Iparegyesület, hanem az egész magyar ipari élet legkiemelkedőbb eseménye: az új iparágak meghonosítását és az önálló magyar vámtarifát ügylet.

A magyar közgazdaság, na g y h á t e g y i k e r ö s o s z l o p a a z O r s z á g o s I p a r e g y e -

sület, fényesen igazolva, hogy az autonóm tevékenység nálunk is képes nagy munkára, ha kellő szervezettel dolgozik s jó kézben van a vezetőség. Ebben a tekintetben is az Iparegyesület határozottan felette áll annak az intézménynek, mely a hazai mezőgazdaság országos érdekképviseletét teljesíti, s bizony például szolgálhatna a magyar kereskedelemnek, mely még mindig nem tudta létrehozni a maga országos fórumát.

Nem dicsegtünk mindezekben nevetek az Országos Ipartestület vezetőségéből, hanem a közgyűlés alkalmából csak kifejezést adtunk annak az általános országos elismerésnek, melyre az Ipartestület mint intézmény és vezetőségének összessége méltán mondható érdemesnek.

Az adóprés. A harmad osztályú kereseti adónak újabb 3 évre való megállapítása most folyik Szentesen, sőt nagyrészt már be is van fejezve és elmondhatjuk, hogy talán soha egy adókievítés alkalmakor se tapasztaltuk a közönségnek a kincstári képviselő javaslataival szemben olyan általános felháborodását, mint ez évben; hozzátelhetjük azt is, hogy e felháborodást teljes mértékben indokoltnak tartjuk.

Módonkban volt ugyanis több olyan értesítést látni, mely a harmad osztályú kereseti adóval megrovandó felekket az tudatja, hogy a pénzügyigazgatóság az eddig fizetett adójuk 2 — sőt 3 szorosával is javasolja őket a következő három esztendőben megadóztatni és hogy ez mi alapon történik, honnan veszi a t. pénzügyigazgatóság az ilyen horribilis adóemelés javaslatba hozatalához az indokolást, — bizony-bizony ezt véges emberi ésszel felfogni lehetetlenség.

Példákat hozunk fel, hogy ezeknek a határtalan adósórfolási javaslatoknak az abszurditását kimutassuk.

Az utolsó 3 év alatt Szentesen 4 új orvos telepedett le, míg a lakosság száma jó, ha 200—300 lélekkel gyarapodott. Esszerűen e körülményekből az következik, hogy a négy új orvos, aki megél, a régebben ittlevő orvosoktól szerzett magának el betegeket s hogy ezek szerint a régiebb orvosok prakszisa csökken, — amiből viszont jónak ész szerint az következik, hogy — ha lejjebb szállítani talán nem is szükséges, de f o l e b b emelni meg már éppenséggel képtelenség a régebben itt gyakorló orvosok kereseti adóját. Ezzel szemben áll azonban a finánc-ész, mely a 3—3 éves kirovási ciklusok alatt eső változások figyelembevételével ma 2—3 szoros emelését is javasolja egynemelyik orvos eddigi kereseti adójának és ugyanezt teszi a többi értelmi pályán levőknél, de a kereske-

dóknél és iparosoknál is, hasból lökvén oda a maga 80 és 200 százalék közt ingadozó adóemelési javaslatait, melyek ellen sok esetben védekezni se képes a szerencsétlen, akit így megnyomorítani akarnak.

Az adókievítő bizottság mindenesetre arra van első sorban hivatva, hogy a kincstári érdekeknek az adófizetők érdekeivel való lehető összeegyeztetése révén az utóbbiakat, t. i. adófizetőket megvédelmezze, a helyi viszonyok és kereseti képességek ismerete alapján, a kincstári képviselő túlkapásaival szemben és bizonyosra vesszük, hogy a nálunk működő bizottság ez irányban meg is tesz minden tőle telhető, sőt tudatjuk, hogy a kivetésnél előadókét közreműködő pénzügyigazgatási tisztviselő is a legjobb akaratú méltányosságot gyakorolja, ahol azt teheti azonban a túlkapás ellen minden esetben és mindenkit még sem óvhatnak megegyezőbb akarat mellett sem és éppen azért itéljük el az adókievítésre való kincstári javaslatoknak azt amódját, mely — mint ez a kevésbé szolidarizálózkodó szokása — sokat kér, hogy sokat engedhessen.

A javaslatokat tevő pénzügyigazgatóságnak minden cselekedetében az alaposágot és megfontoltságot várhatjuk el, nem pedig azt, hogy számoknak képtelen dobálózásával, minden alap, minden elfogadható ok nélkül tegyen az abszurditásba menő adóemelést íránt javaslatokat, melyekkel szemben a meglepett és megrémült adózó épp olyan kevésbé tudja magát a részben mihez tartani, hogy ugyan mennyivel is akarják srófolni, mint ahogy a bizottság is alig képes magát — legjobb akarata dacára — is az íránt tájékoztatni: mint egyeztesse össze ezt a túlkövetelést a védelmére szoruló adófizető alanyok érdekeinek köteles megóvásával.

Hogy az adóprás nálunk ilyen irányban működött az idén a 3-ad osztályú kereseti adók új ciklusára szóló adókievítési javaslatok megtételénél, — nagyon sajnáljuk, hogy ez csak most, mikor az adókievítés munkája már jórészt befejezve van, tehát kissé későcskén jutott, közvetlenül előtűn hangzatosított panaszkok alapján tudomásunkra.

Ha erről előbb bírnok tudomással, úgy akkor bizonyosan már korábban szólalunk fel az ilyen adósrófolási kísérletek ellen, aminek talán sok polgártársunk látta volna magára üdvös eredményét.

Felszólalásunk azonban még nem késett el egészen és ajánljuk is azt az adókievítő bizottságnak, további működésénél, figyelmébe.

Városi közgyűlés.

1899. május 15-16.

Az a két napos közgyűlés, melyet Szentes város képviselőtestülete, sok igen fontos ügy elbírálásában f. hó 15 — 16-án tartott, örvendetesen győzött meg bennünket arról, hogy — ha a kölcsönös tisztelet és jóakarata a pártokban megvan, politikai tekintetek nélkül a közjóra áldatosan lehet összeműködni minden helyi kérdésben és az ez irányban szerzett tapasztalat megmutathatta minden elfoglaltanul gondolkodónak azt is, hogy voltaképpen ez az egyedül helyes irány a helyi közkormányzatban, mert csak ezen az úton nyer minden kérdés közmegegyezésre szolgáló elintézését.

Annyil konciliansok most voltak a pártok és azok vezetői egymással szemben — egy-két okvetetlenkedő, szereplési viselkedésben szenvedő ember kivételével, maradjanak

meg a jövőben is ezen a csapáson és akkor lehetnek és bizonyára lesznek is a gyűlés teremben ellentétes nézetek, de nem lesznek egymást tisztességben meggróvidíteni akaró, szenvedélytől elvakult ellentétek és nem kap labra a közügyek intézésébe a csak a z é r t e s i g y l ! — oktan, hárhozatos daczpolitiká.

Ami ügy ezúttal a tanácskozás zöld asztalára került, pedig sok volt közötté fontos ezúttal, mondhatni, mind közmegegyezésre nyert elintézés, a polgári leányiskolai tanárok fizetésemelési kérvénye kivételével. Es hogy ez a visszautasításostoha elbánásában részeselet: azt hisszük, ennek okát is inkább a 2 napos tanácskozásba már belefartadt képviselők kimerültségének és annak kell betudnunk, hogy ez az ügy nem került egészen világos formában a közgyűlés elé, — semmint a fel se tételezhető rosszakaratban.

A két napos közgyűlés lefolyásáról egyébként a következő tudósításunk számol be:

E l n ö k : L a k o s Imre dr. polgármester a közgyűlést f. hó 15-én délelőtti 9 órakor megnyitván, miután az új varosatyákat külön is üdvözölte és őket kötelességük lelkiismeretes teljesítésére serkentette, bejelenti, hogy a közgyűlési határozattal nyert megbízásához képest, az alkaptányságra D o m s ö d y József végzett joghallgatót helyettesítette.

S i m a Ferenc kifogásolja e helyettesítést, mert az törvénybe ütközik, miután ehhez csak a képviselőtestületnek van joga. Csatlakozik e nézethez C i c a t r i c i s Lajos dr. is, míg E c s e r i Lajos dr. varosi ügyész a vonatkozó törvényszakaszt felolvassa, kimutatja, — hogy az allas végleg megüresedve lévén, az helyettesítéssel közgyűlésileg sem töltethető be és így csak arról lehet szó, hogy a hivatal teendőinek ellátására a polgármester ideiglenesen valakit megbiz.

A közgyűlési többség ennek dacára megdönti a polgármesteri intézkedést és az alkaptányságra való helyettesítést folytatolag napirendre tűzi ki.

Ugyancsak napirend előtt szólal fel C i c a t r i c i s Lajos dr. a fogyasztási és italadónál a város által jogosan szedhető pótdíjak kivételi jogának biztosítása érdekében, miután erre nézve, ha jogunkat elveszteni nem akarjuk, a f. hó 31-ig kell a kormányhoz kérvényünket felterjesztenünk.

A felszólalás, mint sürgősségi indítvány nyomban tárgyalatvan a képviselőtestület utasítja a háztartási és pénzügyi szakosztályokat, hogy ebben a kérdésben a folytatolagos közgyűlés elé terjesszék be javaslatukat, — ami így elintéztetvén, áttértek a napirend első tárgyára, melynél az esküdtek alapjastromnak összeállítására, a polgármester elnöklése mellett 9 tagú bizottságot küldtek ki.

Második tárgy volt volna a szervezeti szabályrendelet módosítására kidolgozott tervezet tárgyalása.

S i m a Ferenc — a közigazgatási törvényjavaslatok küszöbön álló parlamenti tárgyalására való utalással, melynek folytán a helyi adminisztráció gyökeres változason fog átmenni, ezt a tervezetet a napirendről levétetni indítványozza, amilhez C i c a t r i c i s Lajos dr. is hozzájárult azzal a módosítással, hogy ennek folytán most már a közgyűlés, intézkedik a függőben levő megüresedett állások, különösen a mérnöki állás betöltése íránt.

A r a d i Kálmán a második alkaptányi állást is be akarja tölteni és e végből a rendőrség nagy elfoglaltságával érvel, amire C i c a t r i c i s általános derültség mellett cáfol rá, kimutatván, hogy a rendőrségnél inkább az a baj, hogy a nagy személyzet egymásnak labalankodik és a rendőrok közül is alig egy ismeri a hivatalos teendőjét.

Igy a vita csak a mérnöki állás betöltése körül forgott. K á t a i Pál János egy mérnöki állást akar csak betölteni 1000 ft fizetéssel, C i c a t r i c i s és S i m a 1600

frtos mérnöki és 800 frtos műszaki segédi állást indítványoznak, amit azután a közgyűlés, B i r ö Elek felszólása után nagy szótöbbséggel el is fogad. Egyben bizottságot küldenek ki, mely a mérnök által magán munkálataokért szedhető tarifális díjak megallapítására tervezetet dolgozozon ki.

A villamvilágítási vállalat, dolgában megköntendő szerződés kérdése igen tartalmas vitára adott okot.

A petróleum világítás 3 évi átlagköltségéről felolvasott hivatalos kimutatással és avval szemben, hogy Szánthó és Tóth vállalkozók készségüket jelentették ki, a villamos világítást 15 ft egységábrán szolgáltatni, S i m a Ferenc és C i c a t r i c i s Lajos dr. egyetelműen indítványozták, hogy a petróleum világítás átlag költségének megvizsgálása végett az ügy egy bizottsághoz utasítsanak, amivel szemben N o v o b á c z k y Győző és P o l a c s e k Albert dr. az ügyet mar ezúttal véglegesen letargyalatni kívánták még az esetben is, ha a közgyűlés azt mondana ki, hogy egyáltalán megmarad a petróleumvilágításnál és a vilamosvilágítás kérdése fölöött napirendre tér.

B á n f a l v i Lajos figyelmeztet egy ily indítvány veszélyes voltára. C i c a t r i c i s és S i m a indítványaiban semmi sincsen, ami közmegegyezésre nem szolgálhatna és így annak elfogadását ajánlja.

Ij. Z s o l d o s Ferenc általában a villamvilágítási szabadalom-adás és az ellen szól, hogy magunkat 50 évre leköszük, mire a nagy többség a bizottsághoz utalás indítványát fogadja el. E bizottság megválasztatvan, az első napi közgyűlés délután 1 órakor bezárult.

Másnap.

F. hó 16-án szintén délelőtti 9 órakor nyílt meg a folytatolagos közgyűlés, két napirendelőtti felszólalással.

Az első felszóláló S i m a Ferenc volt azzal az indítvánnyal, hogy jövőben a közgyűlések az új vendégül nagyteremben tartassanak, amit egyhangulag elfogadtak.

A második K á t a i Pál János volt, aki az íránt interpellált, hogy — miután a C s ü c s Lajos és F a r k a s Gedon-féle házak közt elvonuló köznök, közgyűlési határozat alapján nyitva kellene lennie, — miért van az egy idő óta mégis elzárva?

A polgármester választát, hogy a köz elzárását, közegészségi okokból, mint erre illetékes hatóság ő rendelte és hogy erről jelentést is fog tenni, tudomásul véve, áttértek a napirendre.

L a k o s Imre dr. polgármester betervezi a háztartási és pénzügyi bizottság javaslatát a fogyasztási és italadó után szedendő városi pótdíjak jogának kinyerése tárgyában, miből mintegy 8500 ft bevétel remélhető. A javaslat egyhangulag elfogadtatván, a jegyzőkönyv e pontját hitelesítettnek mondják ki és utasítják a városi tanácsot, hogy a törvényszabta okmányokkal felszerelt kérvényt ez ügyben, a pénzügyminisztériumhoz leendő felterjesztés végett, sürgősen terjessze fel a vármegyéhez.

A közzutak használatáról szóló szabályrendeletet kerestülvítették a miniszter által megjelölt módosításokot.

Az állategészségügyi körzetek alakítására és szabályrendeletére vonatkozó javaslatok felolvasása után B á n f a l v i Lajos dr. mutat annak helytelenségére, hogy a város két belterületi körzetebe, a corda és csürhejárasi földekbe kívül bármilyen részre is csatoltassék a külterületnek és e két körzet határának megfelelő módosítását ajánlja, a képviselők általános helyeslése mellett, melytől csak K á t a i Pál János maradt tavol, aki még azt is különösképpen találta, hogy Banfalvi, akinek gazdasága sincs, jobban akar ehhez a dologhoz érteni, mint ő, aki különben ellene van az egész körzet alakításnak.

S i m a Ferenc a javaslatot B á n f a l v i indítványának elfogadását ajánlja azzal, hogy a szabályrendeletből a külterületi dögterek létesítésére vonatkozó rendelkezés hagyassék ki és helyett az vételessék be, hogy minden elhullott jószág az illető gazda földjén földeltessék el a megfelelő övintézkedések

mellett. K a t a i okvetetlenkedésére meggyűzi, hogy valakinek sok lóva, ökre lehet, de ebből nem az következik, hogy több esze is van, mint akinek jószágja nincsen.

A kérdéshez még Z s o l d o s Ferenc és S ó s Ferenc szóltak hozzá, mire a közgyűlés, K a t a i P a l János kivételével, egyhangul fogadta el a javaslatokat. Banfai és Sima módosításaival, melyek szellemében a körzetekbe osztás is nyomban megtörtént.

Hosszú vitára adott még okot a tanácsi javaslat, hogy a görög keleti egyháznak díjtalan engedjenek át egy — már befejezett építkezéséhez — a Kossuth-útcán 6 négyszögöl területet.

A tanácsi javaslatot N o v ó b á c z k y Győző védelmezte hűvel és erőteljesen, kimutatóván, hogy a szóban levő épület kisebb hozsának eredetileg 6 is ellene volt, de képtesület meghajolni a helyszínelő és az építési vonalat kitzó bizottság nézete előtt.

S i m a Ferenc elítélte a tanács eljárását és indítványozta, hogy négyszögölönként 500 frtért adják el a kérdéses területet és ezt az indítványt is fogadják el, C i c a t r i c i s Lajos dr. ugyanily szellemű felszólalása után, nagy szótöbbséggel.

A többi ügyvel gyorsan végeztek. Az alkapitányságra helyettesítették D ö m s ö d y Józsefet, a községi bíróságra E c s e r i Lajos drt és a beteg S a r k a d i N. Mihály arvaszéki ülnök helyére F a r a g ó jegyzőt. A polgári isk. tanitók fizetésemelési kérvényét elutasították és ezzel a közgyűlés bezarult.

Ujdonságok

Szentes, 1899. május 18.

— A polgári iskolai tanitók fizetése tárgysorozatán volt a most lefolyt városi közgyűlésnek és a képviselőtestület úgy határozott, hogy az említett iskola tanítóiténak fizetésemelés iránti kérvényét egyszerűen elutasította, — amit, mellesleg mondva, nagyon rosszúl cselekedtek. A törvény ugyanis határozottan megállapítja, mi fizetési minimum adandó a polgári iskolai tanitóknak kisebb városokban és mi adandó nagyobb városokban, de megállapítja a törvény azt is, mely városok tekintendők kicsinyeknek és melyek nagyoknak, tehát olyannak, a melyben a polgári iskolai tanitók fizetési minimuma a magasabb fokozat alá esik. Sőt a törvény egyebet is megállapít. Kimondja ugyanis, hogy községek és városok iskolaadója az állami adó 5 százaléknál több nem lehet s amennyiben a szükséglet mégis több: joga van a városnak a többlet fedezésére államsegélyt, a tanitók fizetésük megfizetéséhez megépítéssel állami hozzájárulást kérni. Ezzel a joggal kell tehát élnünk, mely által a polgáriság megterhelése nélkül járhatunk a polgári iskolai tanitók helyzetén és akkor — ha ezt határozzák el, fölösleges volt volna a kérvény rideg visszautasítása.

— Az algódi vasúthíd újraépítése érdekében holnap délelőtt lesz az újabb helyszíni tárgyalás. melyen Csongrádvármegye képviselőjében Cs a t ó Zsigmond dr. alispán vesz részt az államepítészeti hivatal egyik szakközégsével. A helyszínelő bizottság gyűlekező helye az algódi vasútállomás és a tárgyalás során talán eldőlt végre ez a régtől vajudó kérdés oda, hogy a maúak tengelyében, vagy 25 méterrel lentebb épüljön-e a Tiszán ez az új vasúti hid.

— Házasság. Herglöz István dr. dorombai főszolgabíró f. hó 15-én lépett házasságra M a y e r Róza hiszásonnal, B a y e r Gyula nagy-szt.-miklósi gyáros és bankigazgató kedves leányával. Nászgyökö voltak E d e r Károly selyemgyáros Bécshől és R ö c k Gyula gépgyáros Budapestről.

— Ióváhagyott üzemterv. A csongrád-szegedi halászlái társulatnak hozzá felterjesztett üzemtervét a földmivelésügyi miniszter jóváhagyási záradékkal látta el.

— Sima Ferenc és az igazságügyminiszter. S i m a Ferenc ellen, egy vádfeljelentés alapján, bűnvádi vizsgálatot rendelt el a szegedi törvényszék, mely vizsgálat teljesítésében H u b a c s e k P a l vizsgálóbíró és M i k o v i c h Lajos dr. kir. alügyész pár hetet töltöttek Szentesen. A nevezettek hivatalos kötelesség teljesítésével azonban Sima Ferenc sehogy se volt meglegedve és ezért nemcsak, hogy lapjában ledorongoltatta őket kegyetlenül, híven, hogy sajtóper indítanak majd ellene és így a szegedi meglőzésével, ügye elbíralására más bíróság delegálását kérhetti, — hanem ezenfölül panaszos feljelentést is tett ellenük egyenesen az igazságügyminiszternél, kérve, hogy ügyét vegye ki az illető bepanaszoltak kezéből. Mint most értesülünk, az igazságügyminiszter S i m a Ferencnek ezt a beadványát, mint eljárásra alkalmatlant, visszautasította és így el lehetünk rá készülve, hogy a jeles honatyja legközelebb dörgedelmes interpellációt intéz ezért az országházban a miniszterhez.

— Erzsike meghalt. Ne kérdezzétek: ki volt Erzsike? — Nekünk, kiket hozzá a vérség semmi kötelem nem fűzött, a nagy tömegnek talán senki, hiszen élete alig számlált még 25 napot is és így csak közvetlen környezete vehetett tudomást lételeéről. De szüleinek, T a s n a d y Antal dr. ügyvédnek és nejének bizonyára annál kedvesebb, mert hogy Erzsike volt volna gyermekeik közt a legcsöppebb és a szülei szeretet rendszeren a legkisebb sarjaded felé fordul egész becéző melegével. És a kis Erzsike meghalt, alig az életnek megnyílt szeméi lezárultak örökre, — meg sem látva jóformán és nem ismerve az életet, kicsi teste, megmerevült tetemeiként nyugszik immár a temető földjében, hol 2 nap óta eggyel több a földpúpok száma, melyek mindegyike egy-egy megsemmisült szülei remény főle domborul. Kedden délután temették el a kis T a s n a d y Erzsikét nagyszámú gyászközönség részvételével, melynek melege hadd enyhítse a bánatos szülei mély fájdalmát.

— Ki akar hadapródiskolába bejutni? A cs. és kir. közös hadsergebeli hadapródiskolában, továbbá a honvédségi hadapródiskolában néhány magyar állami és magánjellegű alapítványi hely üresedik meg a ránk következő 1899/1900. tanév idejére, mely állások alapítványainak elnyerésére az erre illetékes katonai és honvédségi hatóságok most pályázatot hirdetnek. A pályázati hirdetmény a városi főjegyzői hivatalban van betekintésre kitéve. Akik tehát e díjmentes helyek valamelyikére pályázni kívannának, a feltételeket ugyanott, a hivatalos órák alatt megtudhatják.

— A Gyurkovics lányok vasárnapi előadásának belépőjegyei rendkívüli kelendőségnek örvendeznek. Alig van még pár sornyi ülhely lefoglalatlan, ami azt jelenti, hogy a műkedvelők és ezek révén a gazdasági egyesület részére, melynek javára a jeles életkép színre kerül, az anyagi siker már biztosítva van. Az erkölcsi siker kivívása aztán a közreműködők dolga és miután a főszerepek kipróbált jó kezekben vannak, a többi szerep pedig szintén mind megtalálta a maga legjobb és legalkalmasabb személyesítőjét, nincs semmi kétségünk abban, hogy ez is meg lesz. A társaság szombatban este tart a darabóll, melyhez új diszletradabok is készülnek, főpróbát és belépőjegyet az elárúsító helyen csak vasárnap délelőttig lesznek előre válthatók.

— Vétkes szülei gondatlanság. Alig 7—8 éves volt a kis V e c s e r y Zsiga, akinek ha az isten szerető édesanyja ad, aki szíve egész melegével ragaszkodik saját szülőtte fiahoz és kötelességtudással gondozza, — talán egy derék hasznavehető polgára nevelkedett volna benne a városnak. De a kis gyerek nem ismerte soha az édesanyjai szeretetet, lelketlen volt hozzá a szülője, ki inkább cifrálkodással, bálázással töltötte idejét, mintsem hogy az anyai kötelességet teljesítse és a kis férő sorvadit, egyre senyvedt a szeretetlenségben, a nagy elhanyagoltságban, míg végre is magához vette artatlan lelkét a jószág isten. Az anyai vétkes gondatlanság áldozatának hült tetemét tegnap bontolták fel orvostanórról, hogy megállapíthassák, mennyiben okozta halálát a szülője szeretetlensége.

— Kitanított kapitányság. Valami sertésdögöt találtak a városban, valamely utcaszélen, mirhóparton; azt azután kiszállították a dögterre és a kapitányság hivatalosan utasította a városi állatorvost, menne ki a dögterre és vizsgálná meg: vajon mi is okozta legyen hiat a sertés elhullását? K a r d o s Jenő állatorvos aztán ki is ment és a helyszínen egy teljes feloszlásban levő sertésdögöt találván, természetesen nem ejthette meg azon a kívánt vizsgálatot és erről jelentést is tett a kapitányságon. Ehez a jelentéshez azonban a városi állatorvos — igen helyesen — azt a figyelmeztetést is fűzte, hogy az ilyen esetekben vóitaképpen nem az elhullott állat betegségének a megállapítása, hanem annak a kiphatalolása volna a fő: ki dobta ki az útfélre a dögöt? — hogy aztán az illetőt szigorúan megbüntethessék. Hát elég különös, hogy nálunk erre a nagyon természetes tendenciára az állatorvosnak kell a kapitányságot figyelmeztetnie.

— Cigánytemetés. Akinek kedvdérítő muzsikájában annyiszor gyönyörködünk: B a k t a i (Tyúk) Jancsi, a jeles cigány-muzsikus kezéből kicsavarta a vonót a kéréllhetetlen halál és az élete tavaszán elhalt fiatal cigányt tegnap kísérték el végső nyugóhelyére bánatos zeneszóval, a pályatársai, a Miklósi bandájának tagjai. A korán elhunyt jeles muzsikus nagyszámú rokonság gyászolja.

— Lelkiismeretlen cseléd. A napokban tűz hamvasztott el K a n a s z Nagy János fábriani tanyáján egy kazal szalmát, amit a gazda a csendőrségnek azzal jelentett be, hogy a tűz keletkezésekor csak feleség és 2 cseléd voltak a tanyán. Közélfekvő lévén a gyanú, hogy a két cseléd, névszerint T ö r ö k Imre és S a j t ó Antal vizgázatlanságából keletkezett a tűz, a járőrök kihallgatták a nevezetteket, akik kereken tagadják, hogy a kazal mellett pipáztak vagy gyufát gyújtogattak volna. Azt azonban beismerték, hogy a kazal tövében feküdték a veszedelem kitorésekor, sőt azt is, hogy Sajtós Törököt a tűz keletkezésére figyelmeztette is, aki azonban azt felelte, hogy soh' se törődjék vele, hadd égjen. A lelkiismeretes T ö r ö k Imre megérdemli ezért, hogy reá a gazdaközönség figyelmét különösen felhívjuk.

Foulard-selyem 65 krtól
8 frt 35 krig méterenként — Japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatibb szívek, szín és mintázatban. Privát fogyszárókészítőknek postabér és vámentesen valamint hához szállítva. — mintákat pedig postafordultával küldendek. Henneberg G. selyemgyári denek. (68. és kir. udvari szállító) Zúricheben. — Magyar levelezés, Svájcba kétszeres levélbéllyeg ragasztandó.

Felhívás a szentesi iparosokhoz.
A szentesi ipartestületi elnökség által közzétett és a helybeli iparosoknak az itteni kereskedelmi piac részére előállítható ipari munkákra vonatkozó felhívás kiegészítésével, tájékoztatás végett közlöm az iparos-polgártársakkal, kik ily ipari munkák készítésére vállalkozni kívannak, hogy:
Fránkl Albert, Czukermann Bernát és Gyovics J. kereskedők készíttetnek férfi- és gyermek-ruhát;
Hoffmann Jakab, Wellisch Vilmos és Tupler Sándor kereskedők készíttetnek cipőt

papucsot és egyéb lábbeliket, faragott és esztergályozott fa- és vas- diszmutárgyakat, pipaszarot, kalapot, kosarakat és egyéb fonnott árúkat, harisnyákat és egyéb szövött árúkat, késeket és fésűket;

Szenássy F. utóda, Gunszt Lipót, Paulics A. és Horváth I. vasáru kereskedők készítettnek kapu- és ajtó-vasalásokat, horgokat, szegeket, ekét, záratokat és egyéb itt előállítható és általuk forgalomba hozható kovacs- és lakatos-munkát;

végül Stark Nánaor készített könyvkötő-munkákat, nyomtatványokat, finom tollkéseket.

Azok a t. iparos-polgártársaink tehát, akik e munkák bármelyikével ily célból foglalkozni kívánnak, sziveskedjenek a fentnevezett kereskedő polgártársaink bármelyikéhez fordulni ajánlatukat.

Szentesen, 1899. május hó

Stark Nándor,
keresek. vál. elnök.

Irodalom.

A Nagy Képes Világtörténet második kötete megjelent. A munka Gyomlay Gyula kitünő tudosunk, az új akadémikus nevét viselő homlokán, s a görögök történetét adja a római hódítás koráig. Eddig élt a görögség önálló nemzeti életet, eddig van külön története. De hatása ezután sem szűnt meg. Működését a köztársasági Róma erkölcséit, újja alakítja eszméit. Később, Konstantinápoly alapítása után, egy egész új, külön műveltség fejlődik belőle, új vallási és politikai felfogás: a bizantizmus. A görög szellem a középkorban sem szűnt meg politikailag hatni, s elég erős, hogy megtörje a keresztény világ egységét. Művészetek sem hal ki a nemzetélet megszűnésével. Maradványai teszik a Rómában fennmaradt műemlékek remekét, s mintegy örök kanonja maradtak a művészetnek. Midőn a kereszténység ellene fordul a pogány emlékeknek, hanyatlás áll be a művészetben világszerte. S ha a kereszténység első századainak történetét nem ismerjük elég világosan, annak egyik oka e művészi trespedés. A világ akkor lát újra nagy művészetet, midőn a renaissance feltámasztja az antik emlékek kultuszát.

E gazdag nép szellemi életének legdúsbabb időszakával foglalkozik Gyomlay könyve. A kötettel egyidejűleg jelent meg a nagy vállalat 25-iki füzetek, melyben a görög rész kezdődik. A könyvben a tárgy természeténél fogva tömérdek a szebbnél-szebb illusztráció és műmelléklet, úgy, hogy e kötet még sokkal gazdagabb, mint az első volt. A kötet ára diszkórtésben 8 frt. Részletfizetésre is kapható. Egyidejűleg füzetekben is megjelent. Kapható füzetként 30 krét Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságnál Budapest, Üllői út 18. s minden hazai könyvkereskedésben.

Népesedési mozgalom.

1899. május hó 5-től 13-ig

Házasságot kötöttek: Molnár Ferenc Öze Franciskával, Depszér Károly Gusztáv Takács Jolánkával, Balla József Tarján Mariával, Tóth István Kátai Eszterrel, Horváth Flórián Dömsödi Etelkával.

Születtek: Hajdú Mária, Bagi István, Török István, Pető István, Valér Etelka, Magyar Mária, László Etelka, Dósa Molnár János, Gál János, Pataki Mária, Répa Mária, Kovács Ilona, Bagaméri Etelka, Bajomi Nagy Julianna, Darabos Erzsébet, Mészáros Imre, Vecseri Jusztina, Somodi Imre, Döme Terézia, Lantos Rozália, Nové Gizella, Molnár Erzsébet, Berényi Gergely János.

Elhaltak: Tihanyi Julianna 72 év, agyszéhhűdés. Gyarmati János 59 év, rák. Négyesi Gábor 60 év, agyszéhhűdés. Vida Szűcs Lajos 5 év, torokgyík. Vida Szűcs Lajos 3 év, agyhártyalob. Kálmán Terézia 2 év, mellhártyalob. Sarkadi Nagy János 60 év, májzsugor. Gerzso Mária 8 év, tüdővész. Mészáros Imre 3 nap, születési gyengeség. Pető István 5 nap, születési gyengeség. Pető István 51 év, hyperamia cerebri.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1899. május 13.

A félelmetes három fagyos szent szépen viseli magát.

Az esz után mérsékelt meleg, száraz idő következett, mely az összes növényzetet egészséges fejlődésnek indította, s ha az öreg szent, Orbán bele nem szól az időjárásba, szép reményekkel táplálhatja magát a földmivel. Mindenesetre a gabona árakra kissé nyomasztólag hat a jó időjárás, azért az árak búza, árpa és kukoricánál 5–10 krt visszaestek.

Következő piaci árak voltak:
Búza 77–78 klos mm. 850–60; 75–76 klos mm. 830–40. kr.
Árpa köble 460; mm. 580–6 frt.
Kukorica mmja 450–701 köble 430–40.
Zab köble 3–3.20.
Szalonna mm. 41–42 frt.
Hízott sertés 42–43 kr. tisztán, klóval számítva.

Lapfoglaló és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS

Nyilttér.

Székfűvirág-szedés.

A kedvezőbb időjárás folytán, mindaddig, míg a székfűvirág jó, magasabb árban veszem azt meg.

Ha a beváltást beszűntetem, ezt tudomására fogom hozni az érdeklődőknek.

tisztelettel.

Klein Károly

(vásárhelyi útca, Nyíry S. vaskereskedő házával szemben.)

A „Hatóságilag engedélyezett első szentesi zálogintézetnél, a mai és a holnapi napon tartandó húzásra

osztálysorsjegyek

még mindig kaphatók.

6994 sz. Csongrádvármegye aispánjától.
alisp. 1899.

Pályázati hirdetés.

Szentes rendezett tanácsú városnál üresedésben lévő, s évi 600 frt fizetéssel javadalmazott alkaptányi, — továbbá az ugyanott üresedésben lévő, s évi 500 frt fizetéssel díjazott központi ígtatói állásra ezennel pályázat hirdetnek, s felhívom azokat, kik ezen tiszti állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy képesítettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket f. hó 25. napjának d. u. 5 órájáig hozzám nyújtandók be.

Szentes 1899. május 5.

Dr. Csató Zsigmond,

alispán.

3–3

Nyomatott a „Szentes és Vidéke” Könyvnyomda gyorsajtóján Szentesen, 1899.

A szegedi kir. törvényszéktől.

7970. — P 899. sz.

Hirdetmény.

A szegedi kir. törvényszék részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a Körös-Tisza-Marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat által Szentes város határában létesíteni szándékolt alsó — összeséri mellékcsatorna céljára Szentes város határában kisajátított következő földterületek tulajdonosaival, u. m.

9855. hrsz. Debreczeni Zsuzsanna Vas Jánosné, — 9854 hrsz. Egető Imre, kinek neje Gólya Eszter, — 9853 hrsz. Egető Imre és neje Gólya Eszter, — 9947 hrsz. Szegi Ignác mindnyájan szentesi lakosokkal a kártalanítási árra nézve egyezség nem sikerülvén, s így az 1881. XL. t. cz. IV-ik fejezetében szabályozott eljárásnak helye lévén, az e végből szükséges tárgyalásra határidőül 1899. évi június hó 3-ik napjának d. e. 9 órája a szentesi kir. járásbíró hivatalos helyiségébe kitűztetik a tárgyalás vezetésére dr. Gerhauser József kir. törvényszéki bíró s melléje tollívvél dr. Nikolajevics István kir. törvényszéki joggyakornok kiküldetnek.

Egyszersmind a kitézött tárgyalásra a kisajátító társulat képviselőiben annak főigazgatója Fekete Márton k. tanácsos, a fenn megnevezett tulajdonosok, továbbá mint jelzalogos hitelezők a szentesi hitelszövetkezet, a kisbirtokosok országos földhitelintézete, s a Magyar takarékpénztárak központi jelzalog bankja, valamint a netán távollevő vagy ismeretlen tartozkodású érdekelték képviselőire ezennel kirendelt ügygondnok Burján Lajos szentesi ügyvéd személyes vagy megbízottjuk általi megjelenés végett oly figyelmeztetéssel, hogy az érdekelték elmaradása a tárgyalás megtartását, s a kártalanítás kérdésébeni határozat hozatalát gátolni nem fogja, és hogy az egyéni értesítésnek elmaradása vagy a feleknek a tárgyaláson való meg nem jelenése miatt igazolásnak helye nincs, jelen végzéssel és hirdetményileg is idéztetnek.

Szegeden, 1899 évi május hó 10 én

3–1 A kir. törvényszék.

Salamon, (p. h.) Zacharia,
elnök. jegyző

Kerthelyiség megnyitása.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a túl a kurcai népkertben levő

Söracsarnokomat

Miklós zenekarának közreműködésével f. hó 21-én,

pünkösd vasárnapján

delután 3 órakor nyitom meg és ott úgy ekkor, valamint minden nap, kitünő italokat s úgy hideg mint meleg ételeket szolgáltatok ki.

A t. közönség minél tömegesebb látogatását kérem.

Szentesen, 1899. május hó.

Tisztelettel:

2–1

Goda István,
vendégglós.